

Titulació	Tipus	Curs
Educació social	OB	1
Pedagogia	OB	1

Fe d'errades

Avaluació: Dates d'avaluació del Grau d'Educació Social, el comentari de text serà el dimarts 4 de novembre (no l'11 de novembre).

Professor/a de contacte

Nom: Valeska Lisbeth Cabrera Cuadros

Correu electrònic: valeska.cabrera@uab.cat

Equip docent

Joan Carles Melich Sangra

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Per aquesta assignatura es recomana la revisió dels temes bàsics de Filosofia del Batxillerat

Objectius

L'objectiu d'aquesta assignatura és introduir als estudiants a l'estudi de les principals teories de l'educació que tenen vigència en el món contemporani, així com mostrar l'evolució històrica d'aquestes teories i de la seva implementació.

S'estudia el significat i el sentit de l'educació, la relació entre l'educació i la cultura occidental, el paper epistemològic de la pedagogia dins del conjunt de les ciències de l'educació i es presenten els models de les principals teories educatives des d'una visió crítica. En l'apartat històric s'estudien els moviments i els pedagogs que han estat històricament més rellevants i es ponderarà la seva vigència en el moment present.

Aquesta assignatura complementa altres matèries del grau (Mirem el món: Projectes Transdisciplinaris, Educació i contextos educatius, Aspectes biopsicològics de la persona i Bases sociopolítiques de l'educació) i

posa els fonaments epistemològics de l'assignatura "Investigar en educació" i els filosòfics i històrics de "Antropologia i filosofia de l'educació".

Competències

Educació social

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Contextualitzar l'acció socioeducativa en funció dels diferents paradigmes teòrics que han elaborat les ciències de l'educació i en funció del context socio-històric dels individus, grups i institucions.
- Dominar els coneixements teòrics i aplicats de les diferents Ciències de l'Educació que li permetin desenvolupar la capacitat d'anàlisi i observació de la realitat social i educativa.
- Reconèixer i avaluar la realitat social i la interrelació de factors implicats com a necessària anticipació de l'acció.

Pedagogia

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Analitzar i comprendre els referents teòrics, històrics, culturals, polítics, ambientals i legals que conformen situacions i propostes educatives i formatives.
- Comprendre els processos que es donen en les accions educatives i formatives i la seva incidència en la formació integral.
- Reconèixer i avaluar la realitat social i la interrelació de factors implicats com a necessària anticipació de l'acció.

Resultats d'aprenentatge

1. Adquirir els principals referents conceptuals i epistemològics que conformen les principals teories de l'educació.
2. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
3. Comprendre els factors socials que intervenen en la gestació i desenvolupament de les actuals teories i corrents educatives.
4. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
5. Identificar i analitzar els episodis més rellevants de la història de l'educació i del pensament pedagògic.
6. Obtenir una visió històrica i crítica de l'evolució de la institució escolar per comprendre alguns dels factors que condicionen la seva renovació.
7. Proposar projectes i accions que incorporin la perspectiva de gènere.
8. Reconèixer els principals problemes educatius i valorar les aportacions teòriques i pràctiques de renovació pedagògica que en el nostre país s'estan donant per afrontar-los.
9. Valorar com els estereotips i els rols de gènere incideixen en l'exercici professional.
10. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

HISTÒRIA DE L'EDUCACIÓ

- La paideia grega: Homer, Safo, la tragèdia grega, els sofistes, Sòcrates i Plató
- La Bíblia i la seva importància a l'educació occidental: Pau de Tars, Climent d'Alexandria i Agustí d'Hipona
- L'educació i el món modern

TEORIES DE L'EDUCACIÓ

- Concepte d'educació i pedagogia
- Les institucions educatives: la família i l'escola
- L'educació en la societat tecnològica

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposició en gran grup	30	1,2	1, 3, 5, 6, 8
Seminaris	15	0,6	1, 3, 5, 6, 8
Tipus: Supervisades			
Activitat supervisada	30	1,2	3, 8
Tipus: Autònomes			
Activitat autònoma	75	3	3, 5, 6

El protagonista en el procés d'ensenyament aprenentatge és l'estudiant i és sota aquesta premissa que s'ha planificat la metodologia de l'assignatura tal i com es mostra a continuació:

- Exposició en gran grup: Classe magistral, pràctiques a l'aula, exposició de treballs individuals i grupals, comentaris crítics de lectures.
- Seminaries: Dinàmiques de grup i resolució de casos, lectura i anàlisi de textos, realització treballs individuals o grupals i reflexions crítics sobre les pràctiques.

Totes les tasques d'aquesta assignatura segueixen 3 parts: activitat autònoma, activitat dirigida (gran grup i seminaris) i activitat supervisada.

La metodologia que s'usarà en aquesta assignatura tindrà en compte tant la perspectiva de gènere com l'atenció a la diversitat.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Comentari de text (Individual)	40%	0	0	3, 4, 5, 6, 9
Prova escrita (Individual)	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 6, 8

Treball en grup	20%	0	0	3, 4, 7, 8, 10
-----------------	-----	---	---	----------------

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà de forma continuada al llarg de tot el quadrimestre mitjançant les activitats que es comenten a continuació.

Per a superar l'assignatura, cal tenir una mitjana aritmètica mínima de 5. Una puntuació que sorgeix del càlcul entre les tres activitats d'avaluació. Cal haver aprovat les dues proves teòriques individuals (prova escrita i comentari de text) per separat per superar l'assignatura. Les persones que no arribin al 5 en cadascuna d'aquestes proves podran presentar-se a la recuperació.

La màxima qualificació que es pot obtenir a la recuperació és "aprovat" .

L'assignatura és no avaluable quan s'hagin lliurat menys del 50% de les activitats d'avaluació.

La copia o plagi en qualsevol de les activitats d'avaluació constitueix un delicte i es penalitzarà amb un 0 en la nota final de l'assignatura perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup.

Es tindrà en compte la capacitat de raonament, la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació en totes les activitats d'avaluació (individuals i grupals). A més, cada estudiant haurà d'expressar-se de manera fluida, amb correcció i mostrant domini de la comprensió dels textos acadèmics. En aquest sentit, una activitat podrà ser retornada (no avaluada) o, fins i tot, suspesa si el professorat considera insuficients aquests aspectes bàsics d'expressió verbal i escrita.

Les qualificacions obtingudes en cadascuna de les activitats d'avaluació es lliuraran a l'estudiant en un màxim de 20 dies hàbils del calendari acadèmic com a termini per fer les devolucions, retorns o qualificacions de les activitats d'avaluació mitjançant la publicació dels resultats al Campus Virtual.

AVALUACIÓ ÚNICA

Les persones que ho sol·licitin poden d'acollir-se a Avaluació Única.

L'avaluació única constarà d'una prova individual que tindrà dues parts, una escrita amb preguntes teòriques (50%) i una entrevista oral amb l'estudiant sobre el temari (50%).

S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que en el cas de l'avaluació continuada.

La revisió de la qualificació final segueix el mateix procediment que per a l'avaluació continuada.

En aquesta assignatura no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització total o parcial en la nota de l'activitat o sancions majors en casos de gravetat.

Dates d'avaluació:

Grau de Pedagogia

1. Treball en grup: 11 i 18 de desembre
 2. Comentari de Text: 6 de novembre
 3. Prova escrita: 15 de gener
 4. Avaluació única per les persones que ho sol·licitin: 15 de gener
- Recuperació (també per l'estudiantat que opta l'avaluació única): 29 de gener

Grau d'Educació Social

1. Treball en grup: 9 i 16 de desembre
2. Comentari de Text: 11 de novembre

3. Prova escrita: 20 de gener
 4. Avaluació única per les persones que ho sol·licitin: 20 de gener
- Recuperació (també per l'estudiantat que opti a avaluació única): 3 de febrer

Bibliografia

- Arendt, H. (2009). *La condició humana*. Empúries.
- Bauman, Z. (2007). *Els reptes de l'educació en la modernitat líquida*. Arcàdia.
- Bowen, J. (1985). *Historia de la Educación occidental*. Herder.
- Dewey, J. (1938). *Experiencia y educación*. Biblioteca Nueva.
- Duch, Ll. (1997). *La educación y la crisis de la modernidad*. Paidós.
- Freire, P. (2012). *Pedagogía del oprimido*. Siglo XXI.
- Lane Foix, R. (2024). *Homero y su Ilíada*. Crítica.
- Lenoir, F. (2024). *La odisea de lo sagrado*. Deusto.
- Marrou, H. I. (2004). *Historia de la educación en la Antigüedad*. Akal.
- Meirieu, P. (1998). *Frankenstein educador*. Laertes.
- Meirieu, P. (2009). *Pedagogia: el deure de resistir*. Associació de Mestres Rosa Sensat.
- Mèlich, J. C. (2019). *La sabiduría de lo incierto. Lectura y condición humana*. Tusquets.
- Mèlich, J. C. (2021). *La fragilidad del mundo*. Tusquets.
- Mèlich, J. C. (2025). *El escenario de la existencia. Ensayo sobre el drama humano*. Tusquets.
- Murcia Ortuño, J. (2024). *Maestros y discípulos en la antigua Grecia*. Alianza Editorial.
- Nussbaum, M. (2005). *El cultivo de la humanidad*. Paidós.
- Quinn, J. (2025). *Cómo el mundo creó Occidente*. Crítica.
- Rancière, J. (2003). *El maestro ignorante*. Laertes.
- Steiner, G. (2004). *Lecciones de los maestros*. Siruela.
- Steiner, G. & Ladjali, C. (2005). *Elogio de la transmisión. Maestro y alumno*. Siruela.
- Van Manen, M. (1998). *El tacto en la enseñanza. Hacia una pedagogía de la sensibilidad*. Paidós.
- Van Manen, M. (2004). *El tono en la enseñanza. El lenguaje de la pedagogía*. Paidós.
- Volpi, J. (2024). *La invención de todas las cosas. Una historia de la ficción*. Alfaguara.
- Waterfield, R. (2025). *La muerte de Sócrates*. Gredos.

Programari

No és necessari cap tipus de programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(SEM) Seminaris	111	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	112	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	211	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	212	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Català	primer quadrimestre	matí-mixt